

การพัฒนาทักษะการใช้คำราชาศัพท์ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 The Development of Royal Word Usage Skills by Using the Learning Activities Kits for Matthayomsuksa 2

ทิพวรรณ เกียรติ์นอก¹ มารีญา เกออินปาก² กฤติกา พรหมสาขา ณ สกลนคร²

E-mail: tippawankaitnok@gmail.com

บทคัดย่อ

วิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาทักษะการใช้คำราชาศัพท์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน เรื่อง การพัฒนาทักษะการใช้คำราชาศัพท์ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 12 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 6 ชุด แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าประสิทธิภาพก่อนเรียน-หลังเรียน (E_1/E_2) และค่าสถิติ t-test แบบ Dependent Sample

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาทักษะการใช้คำราชาศัพท์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 83.61/82.50 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80
2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน เรื่อง การพัฒนาทักษะการใช้คำราชาศัพท์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ทักษะการใช้คำราชาศัพท์ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

Abstract

The purpose of this research were 1) to create and develop the learning activities kits about development of royal word usage skills for Matthayomsuksa 2 to reach the efficiency criteria of 80/80, 2) to compare the students' learning achievement between pre-test and post-test about the development of royal word usage skills by using the learning activities kits for Matthayomsuksa 2. The samples were selected by purposive sampling totaling 12 students in Matthayomsuksa 2/3 who were studying in the first semester of academic year 2020. The instruments contained 3 types: 1) 6 sets of learning activities kits, 2) 6 of lesson plans 3) 30 items of 4 multiple choices learning achievement test. The data obtained were analyzed by mean (\bar{X}), standard deviation (S.D.), E_1/E_2 and dependent sample t-test.

The results of research were as follow:

1. The efficiency of learning activities kits for development of royal word usage skills for Matthayomsuksa 2 had efficiency in $E_1/E_2 = 83.61/82.50$, that according to the specified criteria of 80/80.
2. The students' learning achievement for post-test were significantly higher than pre-test at the .05 level with statistical significance.

Keywords: royal word usage skills, the learning activities kits

ความเป็นมาของปัญหา

ประเทศไทยมีพระมหากษัตริย์เป็นพระประมุขผู้ทำนุบำรุงบ้านเมืองและบำบัดทุกข์บำรุงสุขของอาณาประชาราษฎร์ ด้วยทศพิธราชธรรมและพระจริยวัตรอันดีงามตามประเพณีมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน พระมหากษัตริย์องค์ดังกล่าวได้น้อมนำจิตใจของประชาชนให้เคารพบูชาและแสดงออกด้วยความจงรักภักดี และด้วยความเคารพในพระมหากษัตริย์ ต้องการแสดงด้วยกิริยาวาจาที่เทิดทูนจึงมีการคิดค้นถ้อยคำที่เห็นควรว่าเป็น คำราชาศัพท์ คำสูงคู่ควรแก่พระเกียรติมาใช้เป็นคำกราบบังคมทูล เพื่อให้มีความ

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

² อาจารย์ประจำ สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

แตกต่างกับคำที่ใช้กับสามัญชน คำราชาศัพท์นี้จึงใช้เป็นแบบแผนสืบต่อกันมาโดยตลอด ในปัจจุบันการอ่านและการเขียนคำราชาศัพท์เป็นปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไขและปลูกฝังให้นักเรียนใช้คำราชาศัพท์อย่างถูกต้อง เนื่องจากปัจจุบันเด็กนักเรียนทั่วประเทศส่วนใหญ่มีปัญหาในการใช้คำราชาศัพท์ เพราะนักเรียนจะเรียนไปเพื่อรู้และจดจำมากกว่าที่จะได้อาไปใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น คำราชาศัพท์ที่ใช้กับพระเจ้าแผ่นดิน นักเรียนส่วนใหญ่เรียนเพื่อที่จะรู้หลักการใช้ที่ถูกต้องเท่านั้น นักเรียนไม่ค่อยมีโอกาสที่จะได้ใช้ในชีวิตประจำวันได้มากนักหรือแทบไม่ได้ใช้เลย หรือปัญหาการอ่านที่เด็กอ่านไม่ออก อ่านคำราชาศัพท์ผิด และปัญหาเกี่ยวกับตัวครูที่ไม่เข้าใจแนวการสอนภาษาไทย ทำให้ครูไม่ชอบสอนภาษาไทย ไม่ใช่สื่อในการเรียนการสอนทำให้ไม่มีความรู้และขาดความแม่นยำในเนื้อหาจึงส่งผลให้การอ่านและการเขียนคำราชาศัพท์เป็นปัญหาการใช้ภาษาไทยระดับชาติที่ต้องช่วยกันแก้ไข (สำเนียง กัญญาภา, 2557: 1)

จากการที่ผู้วิจัยฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 โรงเรียนภูกระดึงวิทยาคม ภาคเรียนที่ 1 จากการศึกษาผล O-Net วิชาภาษาไทยของระดับโรงเรียนภูกระดึงวิทยาคม พบว่า มีค่าเท่ากับ 54.80 S.D. มีค่าเท่ากับ 14.10 โดยแบ่งการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ภาษาไทย วรรณคดี และวรรณกรรม พบว่า การอ่าน มีค่าเท่ากับ 56.80 S.D. มีค่าเท่ากับ 18.13 การเขียน มีค่าเท่ากับ 51.79 S.D. มีค่าเท่ากับ 22.02 การฟัง การดู และการพูด มีค่าเท่ากับ 60.71 S.D. มีค่าเท่ากับ 22.30 หลักการใช้ภาษา มีค่าเท่ากับ 48.57 S.D. มีค่าเท่ากับ 11.86 วรรณคดีและวรรณกรรม มีค่าเท่ากับ 61.425 S.D. มีค่าเท่ากับ 23.77 (โรงเรียนภูกระดึงวิทยาคม, 2562: 2) นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ทำการสอน เรื่อง “โคลงภาพพระราชพงศาวดาร” ทำให้ทราบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนภูกระดึงวิทยาคม ส่วนใหญ่อ่าน เขียน และใช้คำราชาศัพท์ไม่ถูกต้อง เช่น คำว่า พระสรวล นักเรียนจะอ่านว่า พระ - สะ - รวน แปลว่า หัวเราะ, , พระทนต์ อ่านว่า พระ-ทน นักเรียนจะแปลว่า ความอดทน, พระกรรม อ่านว่า พระ-กัน นักเรียนจะแปลว่า ผม เป็นต้น ซึ่งนับว่าเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ควรแก้ไขทั้งนี้เพราะให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงจำเป็นต้องใช้สื่อที่มีความเหมาะสม และมีความหลากหลายในกระบวนการ เพื่อพัฒนาทักษะการใช้คำราชาศัพท์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ฉะนั้นจึงได้ศึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรมที่มีผลพิสูจน์จากงานวิจัยอื่น ซึ่งสามารถแก้ไข ปัญหาการเรียนรู้อีกเกี่ยวกับเรื่องการใช้คำราชาศัพท์ แล้วพบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นอีกหนึ่งแนวทางที่สามารถพัฒนาการจัดการเรียนรู้ได้ ดังที่ สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2551: 51) ได้ให้ความหมายของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ว่า เป็นสื่อการสอนชนิดหนึ่งที่เป็นลักษณะของสื่อประสม และเป็นการใช้สื่อตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปรวมกันเพื่อให้นักเรียนได้รับตามความต้องการ โดยอาจจัดทำขึ้นสำหรับหน่วยการเรียนรู้ตามหัวข้อเรื่องและประสบการณ์ของแต่ละหน่วยที่ต้องการจะให้นักเรียนได้เรียนรู้ อาจจัดไว้เป็นชุดในกล่องของกระเป๋า ชุดกิจกรรมอาจประกอบด้วยเนื้อหาสาระ คำสั่ง ใบงานในการทำกิจกรรม วัสดุอุปกรณ์ สอดคล้องกับภาววิชา ตั้งกมลศรี (2552: 42) ที่กล่าวว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยแนวคิด จุดประสงค์ เนื้อหา และสื่อการสอนที่ครูจัดให้ผู้เรียนได้ใช้ประกอบการศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว จะเห็นได้ว่าปัญหาในการใช้คำราชาศัพท์มีความสำคัญควรได้รับการแก้ไข ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนาทักษะการใช้คำราชาศัพท์ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนภูกระดึงวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19” เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงวิธีการสอนรายวิชาภาษาไทยให้มีคุณภาพต่อไป ได้ข้อมูลสารสนเทศสำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา และได้แนวทางในการพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ ที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยให้มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาทักษะการใช้คำราชาศัพท์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนภูกระดึงวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ให้มีประสิทธิภาพ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน เรื่อง การพัฒนาทักษะการใช้คำราชาศัพท์ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนภูกระดึงวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประเภทของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการใช้คำราชาศัพท์ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Pre - Experimental research) โดยใช้แบบแผนการทดลองเบื้องต้น (Pre - experimental design)

แบบ One group pre-test post-test design กล่าวคือ มีกลุ่มทดลอง (N) 1 กลุ่ม และสังเกตผลสองครั้งคือ ก่อนทดลอง (O1) และหลังการทดลอง (O2) มุ่งเน้นการดำเนินการทดลองกับกลุ่มทดลองเพียงกลุ่มเดียว แต่ดำเนินการสังเกตผู้เข้าร่วมทดลองก่อนและหลังการทดลอง (O1 และ O2) หลังจากนั้นจึงนำผลที่ได้จากการวัดหรือการสังเกตเปรียบเทียบกัน เพื่อทดสอบดูว่าแตกต่างกันหรือไม่ (ประสาธน์ เนื่องเฉลิม, 2556: 122)

2. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 โรงเรียนภูกระดึงวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 19 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 12 คน ได้มาจากการสุ่ม (Random)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

3.1 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาทักษะการใช้คำราชาศัพท์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนภูกระดึงวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 19 ประกอบด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 6 ชุด ดังนี้

3.1.1 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ชุดที่ 1 เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับราชาศัพท์

3.1.2 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ชุดที่ 2 เรื่อง คำราชาศัพท์ชวนคิดพิชิตหมวดร่างกาย

3.1.3 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ชุดที่ 3 เรื่อง คำราชาศัพท์สรรพนามวาทกริยานำรู้

3.1.4 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ชุดที่ 4 เรื่อง คำราชาศัพท์พหูพจน์เรียนหมวดเครื่องใช้

3.1.5 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ชุดที่ 5 เรื่อง คำราชาศัพท์นำรู้ในหมวดหมู่เครือญาติ

3.1.6 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ชุดที่ 6 เรื่อง คำราชาศัพท์ควรจำนำไปใช้กับพระสงฆ์

3.2 แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาทักษะการใช้คำราชาศัพท์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนภูกระดึงวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 19 จำนวน 6 แผน ใช้เวลาสอนแผนละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 6 ชั่วโมง โดยแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 6 แผน ได้แก่

3.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับราชาศัพท์

3.2.2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง คำราชาศัพท์หมวดร่างกาย

3.2.3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง คำราชาศัพท์หมวดกริยา

3.2.4 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง คำราชาศัพท์หมวดเครื่องใช้

3.2.5 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง คำราชาศัพท์หมวดเครือญาติ

3.2.6 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง คำราชาศัพท์หมวดที่ใช้กับพระสงฆ์

3.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การพัฒนาทักษะการใช้คำราชาศัพท์ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนภูกระดึงวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 19 เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้วางแผนการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีกระบวนการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

4.1 ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน (pre - test) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วเก็บรวบรวมผลการทดสอบไว้เพื่อนำไปวิเคราะห์

4.2 ดำเนินการจัดการเรียนรู้ผู้เรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง ใช้เวลาสอนทั้งหมด 6 ชั่วโมง และบันทึกพฤติกรรมโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรม และเก็บคะแนนจากแบบทดสอบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นจำนวน 6 ชุด

4.3 เมื่อสอนครบทั้ง 6 แผนแล้ว ผู้วิจัยทำการทดสอบความรู้หลังเรียน (post - test) โดยใช้แบบทดสอบฉบับเดิม แล้วตรวจนับคะแนนเพื่อนำไปวิเคราะห์

4.4 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบทั้งก่อนการทดลอง (pre - test) และหลังการทดลอง (post - test) ไปวิเคราะห์ค่าสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาทักษะการใช้คำราชาศัพท์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนภูกระดึงวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 19 โดยการหาประสิทธิภาพของกระบวนการ/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ 80/80 พบว่า คะแนนกระบวนการมีค่าร้อยละ 83.61 ($E_1 = 83.61$) ส่วนคะแนนผลลัพธ์หลังเรียนมีค่าร้อยละ 82.50 ($E_2 = 82.50$) หรือ $E_1/E_2 = 83.61/82.50$ แสดงให้เห็นว่า การทดสอบประสิทธิภาพของ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาทักษะการใช้คำราชาศัพท์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนภูกระดึงวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80

5.2 วิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน เรื่อง การพัฒนาทักษะการใช้คำราชาศัพท์ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนภูกระดึงวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยการใช้ทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependent sample t-test ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ .05 พบว่า ค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 13.25 ($\bar{X} = 13.25$, S.D. = 1.48) ส่วนค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 24.75 ($\bar{X} = 24.75$, S.D. = 0.75) คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาทักษะการใช้คำราชาศัพท์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนภูกระดึงวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยการหาประสิทธิภาพของกระบวนการ/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ 80/80

ตารางที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาทักษะการใช้คำราชาศัพท์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

นักเรียน	คะแนนก่อนเรียน (30)	คะแนนระหว่างเรียน							คะแนนรวมระหว่างเรียน (60)	คะแนนหลังเรียน (30)
		ชุดกิจกรรมที่ 1 (10)	ชุดกิจกรรมที่ 2 (10)	ชุดกิจกรรมที่ 3 (10)	ชุดกิจกรรมที่ 4 (10)	ชุดกิจกรรมที่ 5 (10)	ชุดกิจกรรมที่ 6 (10)			
1	12	10	8	8	7	8	8	49	24	
2	14	10	8	7	8	8	8	49	25	
3	13	8	10	8	8	8	8	50	26	
4	11	8	9	8	8	7	8	48	25	
5	15	8	9	8	9	9	8	51	24	
6	15	9	8	10	9	9	8	53	25	
7	13	7	8	8	10	9	8	50	24	
8	14	8	8	9	7	9	8	49	24	
9	12	8	9	8	9	9	8	51	26	
10	11	8	7	8	8	6	9	46	25	
11	15	8	8	8	9	9	10	52	24	
12	14	9	10	8	9	8	10	54	25	
รวม	159	101	102	98	101	99	101	602	297	
\bar{X}	13.25	8.42	8.50	8.17	8.42	8.25	8.42	50.17	24.75	
S.D.	1.48	0.90	0.90	0.72	0.90	0.97	0.79	2.21	0.75	
ร้อยละ	44.17	84.17	85.00	81.67	84.17	82.50	84.17	83.61	82.50	
E_1/E_2		83.61/82.50								

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาทักษะการใช้คำราชาศัพท์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนภูกระดึงวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 คะแนนกระบวนการมีค่าร้อยละ 83.61 ($E_1 = 83.61$) ส่วนคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียนมีค่าร้อยละ 82.50 ($E_2 = 82.50$) หรือ $E_1/E_2 = 83.61/82.50$ แสดงให้เห็นว่า การทดสอบประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาทักษะการใช้คำราชาศัพท์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนภูกระดึงวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80

2. วิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน เรื่อง การพัฒนาทักษะการใช้คำราชาศัพท์ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนภูกระดึงวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependent sample t-test

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน เรื่อง การพัฒนาทักษะการใช้คำราชาศัพท์ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependent sample t-test

คะแนน	N	\bar{X}	S.D.	t	P - values
ก่อนเรียน	12	13.25	1.48	-21.16	.00
หลังเรียน	12	24.75	0.75		

อภิปรายผล

จากการพัฒนาทักษะการใช้คำราชาศัพท์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนภูกระดึงวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาทักษะการใช้คำราชาศัพท์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนภูกระดึงวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 คะแนนกระบวนการมีค่าร้อยละ 83.61 ($E_1 = 83.61$) ส่วนคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียนมีค่าร้อยละ 82.50 ($E_2 = 82.50$) หรือ $E_1/E_2 = 83.61/82.50$ ซึ่งทั้งนี้อาจเนื่องมาจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ความน่าสนใจ สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียน มีรูปแบบที่สวยงาม สีสันสดใส มีรูปภาพประกอบ เหมาะสำหรับระดับการศึกษาของผู้เรียน ชุดกิจกรรมแต่ละชุดจะประกอบด้วย คำแนะนำการใช้ชุดกิจกรรมสำหรับครู คำแนะนำการใช้ชุดกิจกรรมสำหรับนักเรียน มาตรฐานและตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ แบบทดสอบก่อนเรียน บัตรเนื้อหา ที่ได้อธิบายเนื้อหาความรู้ในเรื่องนั้น ๆ ให้แก่นักเรียนได้ศึกษาเรียนรู้ บัตรกิจกรรม ที่ให้ผู้เรียนประกอบกิจกรรมแต่ละอย่างตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในชุดกิจกรรม โดยจะมีทั้งกิจกรรมเดี่ยว และกิจกรรมกลุ่ม แบบทดสอบหลังเรียน เฉลยบัตรกิจกรรม และเฉลยหลังเรียน โดยแบบทดสอบหลังเรียนเป็นแบบทดสอบที่ใช้เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า เมื่อนักเรียนได้ศึกษาเนื้อหาความรู้และทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรมแล้ว นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาความรู้มากขึ้นเพียงใด จึงทำให้นักเรียนมีความสนใจและสนุกสนานกับการศึกษาเรียนรู้เนื้อหาในชุดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละชุด สอดคล้องกับบุญเกื้อ ควรหาเวช (2546: 110 - 111) กล่าวว่า การใช้ชุดกิจกรรมช่วยส่งเสริมการเรียนรู้แบบรายบุคคล ผู้เรียนสามารถเรียนตามความสามารถ ความสนใจ ตามเวลาและโอกาสที่เหมาะสมของแต่ละคน ช่วยขจัดปัญหาการขาดแคลนครู เพราะชุดกิจกรรมช่วยให้ผู้เรียนเรียนได้ด้วยตนเอง หรือต้องการความช่วยเหลือจากผู้สอนเพียงเล็กน้อย ช่วยในการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพราะผู้เรียนสามารถเอาชุดกิจกรรมไปใช้ได้ทุกสถานที่ ทุกเวลา ช่วยลดภาระและช่วยสร้างความพร้อมและความมั่นใจให้ครู และสอดคล้องกับ คณาภรณ์ รัตติมารีย์ (2547: 24 - 28) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถทดสอบตนเองก่อนเรียนว่ามีความสามารถในระดับใด หลังจากนั้นก็เริ่มเรียนในสิ่งที่ตนเองไม่ทราบ ทำให้ไม่ต้องเสียเวลากลับมาเรียนในสิ่งที่ตนเองรู้แล้ว ผู้เรียนสามารถนำบทเรียนที่ไหนก็ได้ตามความสนใจ ไม่จำกัดในเรื่องเวลาและสถานที่ เมื่อเรียนจบแล้วนักเรียนสามารถทดสอบตัวเองได้ทันที เวลาไหนก็ได้และได้ทราบผลการเรียนของตนเองเลยเช่นกัน ผู้เรียนมีโอกาสได้พบปะกับผู้สอนมากขึ้น เพราะผู้เรียนเรียนด้วยตนเอง ครูก็มีเวลาให้คำปรึกษากับผู้ที่มีปัญหาในขณะที่เรียนชุดการเรียนด้วยตนเอง และผู้เรียนจะได้รับคะแนนอะไรนั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เรียน หรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนเอง ไม่มีคำว่าสอบตก สำหรับผู้เรียนไม่สำเร็จ แต่จะให้ผู้เรียนกลับไปศึกษาเรื่องเดิมที่ใหม่ จนผลการเรียนได้ตามมาตรฐานที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา วิเศษแก้ว (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง การแต่งบทร้อยกรอง พบว่า 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง การแต่งบทร้อยกรอง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.05/84.22 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการแต่งบทร้อยกรอง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการแต่งบทร้อยกรอง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30

จากผลการวิจัยดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า การพัฒนาทักษะการใช้คำราชาศัพท์ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนภูกระดึงวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยในข้อที่ 1 ที่ระบุว่า เพื่อสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาทักษะการใช้คำราชาศัพท์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนภูกระดึงวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ให้มีประสิทธิภาพ 80/80 และเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ข้อที่ 1 ที่ระบุว่า ผลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาทักษะการใช้คำราชาศัพท์

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนภูกระดึงวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ซึ่งเป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการใช้คำราชาศัพท์ได้

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การพัฒนาทักษะการใช้คำราชาศัพท์ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนภูกระดึงวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ระหว่างก่อนเรียน กับหลังเรียน ค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 13.25 ($\bar{X} = 13.25$, S.D. = 1.48) ส่วนค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 24.75 ($\bar{X} = 24.75$, S.D. = 0.75) คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้คำนึงถึงขั้นตอนในการจัดทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) และเมื่อได้สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดขึ้นแล้ว จึงนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาอย่างละเอียด ซึ่งในแบบทดสอบมีทั้งหมด 4 ตัวเลือก จำนวน 35 ข้อ และนำแบบทดสอบไปใช้กับกลุ่มทดลองคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/4 ก่อน เพื่อหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น ที่มีคุณภาพที่เหมาะสมกับวัยและระดับชั้นการศึกษาของผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 ที่ได้มาโดยการเลือกแบบสุ่ม (Random) และพบว่าสามารถนำแบบทดสอบไปใช้ได้ทั้งหมด 35 ข้อ จึงได้ทำการคัดเลือกแบบทดสอบมา 30 ข้อ เพื่อใช้ทดสอบผู้เรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งมีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับมาตรฐานและตัวชี้วัด จึงทำให้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์มีประสิทธิภาพในการนำไปทดสอบผู้เรียน ตลอดจนสามารถวัดพฤติกรรมที่ต้องการจะวัดได้อย่างเที่ยงตรง ดังแนวคิดของโชติกา ภาชีผล (2559: 2-3) ที่ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการวัดและประเมินผล ไว้ว่า การวัดและประเมินผลมีความสำคัญในการเรียนการสอน และมีความสัมพันธ์กับจุดประสงค์การสอนและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยที่การเรียนการสอนประกอบด้วยหลักสูตรที่ต้องมีจุดประสงค์การสอน อันเป็นลักษณะพฤติกรรมที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน จุดประสงค์การสอนที่ดีต้องมีความชัดเจน บ่งบอกถึงพฤติกรรมได้ครอบคลุม ครบถ้วนตามกรอบของเนื้อหา ตลอดจนมีความเป็นไปได้ เรียงลำดับตามขั้นตอน ก่อนหลัง ไม่ซ้ำซ้อนและเหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน การวัดและประเมินผลต้องคำนึงควบคู่ไปกับการเรียนการสอน เป็นการประเมินสภาพจริงที่ให้ข้อมูลสารสนเทศที่เที่ยงตรง เชื่อถือได้เกี่ยวกับผู้เรียนและกระบวนการทางการเรียนรู้ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของบัวทิพย์ ชุกกลิ่น (2550) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกการใช้คำราชาศัพท์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอเจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดาสิริโสภาพัฒน์วดี เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร โดยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคำราชาศัพท์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอเจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดาสิริโสภาพัฒน์วดีเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับพิชญา พรหมประไพ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่ 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า 3) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า การพัฒนาทักษะการใช้คำราชาศัพท์ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนภูกระดึงวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยในข้อที่ 2 ที่ระบุว่า เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน เรื่อง การพัฒนาทักษะการใช้คำราชาศัพท์ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนภูกระดึงวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 และเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ข้อที่ 2 ที่ระบุว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การพัฒนาทักษะการใช้คำราชาศัพท์ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนภูกระดึงวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาทักษะการใช้คำราชาศัพท์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนภูกระดึงวิทยาฯ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 พบว่า มีค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 83.61/82.50 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80
2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน เรื่อง การพัฒนาทักษะการใช้คำราชาศัพท์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนภูกระดึงวิทยาฯ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 พบว่า มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรศึกษาคำชี้แจงในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เข้าใจ เพื่อจะได้นำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ
2. ครูควรทำการวิเคราะห์ปัญหา และสำรวจความต้องการของผู้เรียนก่อนนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การใช้คำราชาศัพท์ไปใช้
3. ครูควรจัดเตรียมอุปกรณ์ สื่อการสอน และนักเรียนให้มีความพร้อมโดยการศึกษารวมชาติและความแตกต่างของนักเรียนก่อนนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนนำไปใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การใช้คำราชาศัพท์

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การใช้คำราชาศัพท์ ไปใช้กับนักเรียนชั้นอื่น ๆ
2. ควรมีการศึกษานวัตกรรมอื่น ๆ เช่น เกม เพลง นิทาน ในการพัฒนาทักษะการใช้คำราชาศัพท์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การใช้คำราชาศัพท์ ระหว่างผู้เรียนที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้กับผู้เรียนที่ใช้นวัตกรรมอื่น ๆ เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4 MAT การเรียนรู้แบบโครงงาน เพื่อหาค้นคว้านวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพสูงในการจัดการเรียนการสอน

เอกสารอ้างอิง

- คณาภรณ์ รัศมีมารีย์. (2547). ประโยชน์ของชุดการเรียนการสอน. วารสารการศึกษาวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี, 32 (130): 24-28.
- โชติกา ภาชีผล. (2559). การวัดและประเมินผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิตยา วิเศษแก้ว. (2557). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องการแต่งบทร้อยกรอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตร และการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- บัวทิพย์ ชุกกลิ่น. (2550). การพัฒนาแบบฝึกการใช้คำราชาศัพท์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญเกื้อ ควรหาเวช. (2546). นวัตกรรมการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ : เอสอพรินต์.
- ประสาธน์ เนืองเฉลิม. (2556). วิจัยการเรียนการสอน. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิชญา พรหมประไพ. (2562). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ภาวิตา ตั้งกมลศรี. (2552). การพัฒนาชุดกิจกรรมฝึกเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย นครสวรรค์.
- โรงเรียนภูกระดึงวิทยาฯ. (2562). ผลสถาบันการทดสอบแห่งชาติ O-Net ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. เลย: โรงเรียนภูกระดึงวิทยาฯ.

สำเนียง กัญญาคำ. (2557). การประเมินความแตกต่างประสบการณ์การเรียนรู้และผลการเรียนรู้ เรื่อง คำราชาศัพท์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา และการจัดการเรียนรู้ปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยและการประเมินผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2551). หลักการและทฤษฎีเทคโนโลยีทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.